Namnet *Fullughi* har i Södermanland möjligen förekommit i ännu en inskrift, Sö 208. Det har i Uppland varit tämligen vanligt under vikingatiden (mer än ett dussin belägg), men försvinner tydligen ur bruk, liksom *Illughi*, och är under medeltiden sällsynt.

229. Torp, Sorunda sn, Sotholms hd.

Pl. 114.

Litteratur: Bidrag till Södermanlands äldre kulturhistoria 7 (1889), s. 6; A. W. Lundberg, Skrivelse till VHAAkad $^{9}/_{10}$ 1897 (ATA 381/97).

Avbildningar: A. W. Lundberg, teckning (ATA); Brate (ATA).

Tvärs genom Sorunda sockens huvudbygd, från Lyngsta och Sjövik vid sjön Styran norrut till Fullbro, sträcker sig en milslång dal, i vars botten den s. k. Fitunaån rinner. På ömse sidor om denna lågo i äldre tid sanka ängsmarker, de s. k. »dyarne», som först i slutet av 1800-talet ha blivit uppodlade. I närheten av Sorunda kyrka når grusåsen från nordost ned mot »dyarne», och här gick sedan gammalt förbindelsen fram mellan socknens västra och östra del.

Från de södra gårdarna i Torp, S om kyrkan, har en gångstig gått söderut över sankmarken till de stora byarna Tibble och Berga; under sommartiden begagnades den som kyrkoväg för dessa. Då Torpa södra dya uppodlades, visade det sig, att stigen gick fram på en gammal vägfyllning, bestående av ohuggen sten, inbäddad i kalk- och tegelstensgrus. Vägbanken röjdes bort utan att någon sakkunnig undersökning kom till stånd. Under odlingsarbetet påträffade man sommaren 1888 invid vägbanken rätt långt ut i sankmarken två förut okända runstenar (Sö 229 och 230). De lågo med de ristade sidorna nedåt, enligt en uppgift på var sin sida om vägbanken, enligt en annan båda på östra (södra) sidan. Huruvida deras ursprungliga plats har varit här, är givetvis högst ovisst. Möjligen har vägen med spänger över ån varit anlagd redan under vikingatiden; kalk- och tegelstensgruset kan ha förts dit vid en senare förbättring. Runstenarna ha kanske också blivit släpade ut i den kärriga marken för att tjäna som vägfyllnad; de lågo enligt uppgift »på en bädd av tegelstensgrus». Det synes dock icke vara osannolikt, att de från början ha varit resta invid samma väg, längre upp där den nådde fastare mark. Att de i varje fall länge legat i dyan, synes framgå därav, att de äro så väl bevarade och nästan fullständigt fria från vittring.

Runstenarna fördes till Sundsta, handelsboden i Torps by, N om kyrkan. Där stå de nu resta i trädgården.

Sö 229 har en höjd av 1,75 m., en bredd av 0,54 m. (nedtill)—1,07 m. (över mitten). Ristningen är synnerligen tydlig och väl bevarad, icke på något enda ställe oklar eller oviss.

Inskrift:

· katil : biarn : auk : þorbiarn : auk : þorkatil · auk : farmaþr : auk : suain · raistu stain : at · ikulbiaurn · faþ ur : sin +

5 10 15 20 25 30 35 40 45 50 55 60 65 70 75 80

Kætilbiorn ok Þorbiorn ok Þorkætill ok Farmaðr ok Svæinn ræistu stæin at Igulbiorn, faður sinn.

»Kättilbjörn och Torbjörn och Torkel och Farman och Sven reste stenen efter Igelbjörn, sin fader.»

Till läsningen: Runorna **a**, **o** och **n** ha i inskriften en säregen form. **a** har den längre delen av sina bst på v. sidan av hst, **n** och **o** på h. sidan. Härifrån avviker runan 2, vars bst visserligen har lutningen av **n** men till större delen står på v. sidan av hst. Otvivelaktigt har ristaren sålunda avsett ett **a**. Även 19 **a** har en bst som nästan vinkelrätt skär hst. Karakteristiska för

inskriften äro också dess **s**-runor: 46, 54, 57, 80 (de tre sista äro omvända). Övre och nedre stapeln stå icke vinkelrätt mot slinglinjen, såsom hst i andra runor, utan snett. Allra mest gäller detta om 80 **s**. (Jfr Sö 217, 226, 254.) — Lundberg: 2 **e**, 19 **n**. — Brate: 2 **n**, 19 **n**.

Ristningen är enligt Brate av Amunde.

Om namnet *Kætilbiorn* se Sö 226. *Farmaðr* är icke känt från någon annan runinskrift, men väl genom några medeltida belägg (från Södermanland, Östergötland och Västmanland). Det har haft ungefär samma innebörd som *Farþegn*, belagt i en östgötsk och två norrländska inskrifter (L 1071, 1072); under medeltiden ett speciellt norrländskt namn. Se vidare Sö 270. Om *Igulbiorn* se E. Wessén, *Nordiska namnstudier*, s. 106.

230. Torp, Sorunda sn, Sotholms hd.

Pl. 115.

Litteratur: Bidrag till Södermanlands äldre kulturhistoria 7 (1889), s. 6; A. W. Lundberg, Skrivelse till VHAAkad $^{9}/_{10}$ 1897 (ATA 381/97).
Avbildningar: A. W. Lundberg, teckning (ATA); Brate (ATA).

Stenen blev funnen år 1888 i Torps »södra dya» tillsammans med Sö 229 (se ovan). Den står nu rest i trädgården till Sundsta handelsbod, N om kyrkan.

Höjd 1,38 m., största bredd 1,77 m.

Inskriften består av en blandning av runor och runliknande tecken. Den ger icke någon språklig mening. Säkerligen har ristningen tillkommit i rent dekorativt syfte. Den efterbildar, om också på ett klumpigt sätt, ristningar sådana som Sö 215, 217, 229 m. fl. Märk särskilt likheterna i rundjurets huvud på Sö 226 och 230: den morrhårförsedda nosen, de båda förbindande strecken mellan ögonen, det lilla korset nedanför ögonen. Korset har fått en egendomlig plats, i öglan mellan slingans båda ändar. Detta, jämte andra detaljer, inger en misstanke, att ristningen möjligen icke härrör från runstenstid, utan är en imitation från senare tid.

231. Trollsta, Sorunda sn, Sotholms hd.

Pl. 115, 116.

Litteratur: I. Schnell, Rapport över fornminnesinventering i Sorunda 1927 (ATA, Diar. $\frac{2742}{1927}$).
Avbildningar: Schnell foto (ATA).

Ristningen befinner sig på norra sidan av ett större flyttblock omedelbart Ö om vägen, mellan Trollsta mellangård och Trollsta södergård. I Trollsta har funnits en tradition om att runor skulle finnas på blocket, ehuru ingen nu levande visste sig själv ha sett dem. Då amanuensen Schnell år 1927 på grundval av denna tradition undersökte stenen, blev ristningen upptäckt.

Stenblocket, som är av grovkornig gnejs, är drygt 2 m. högt över marken. Avståndet från marken till ristningens nederkant är 1,09 m. Själva ristningens höjd är 1,23 m., bredd 0,96 m. Ytan är ojämn och starkt vittrad. Stora delar av ristningen äro därför förstörda; även det som ännu är kvar av slinga och runor synes svagt. På flera ställen av ytan finnas lösa flagor, som när som helst kunna falla av.

Runslingans början och slut äro helt borta. Däremot är korset mitt på ristningsytan tämligen väl bevarat.